

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4554/2020
04.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужилаца АА, мал. ББ и мал. ВВ, чији је законски заступник мајка, АА, сви из ..., чији је пуномоћник Мерсудин Алагвић, адвокат из ..., против туженог ГГ, предузетника СЗР ... "...", насеље ..., ..., чији је пуномоћник Ђорђе Бендић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2605/19 од 11.02.2020. године, у седници одржаној дана 04.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог ГГ, предузетника СЗР ... "...", насеље ..., ..., изјављена против обавезујућег дела става 1. и става 2. изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2605/19 од 11.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прибоју П 227/2018 од 07.03.2019. године, ставом I изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца, па је тужени обавезан да им на име иакнаде материјалне штете исплати укупан износ од 348.624,00 динара, и то: на име трошкова сахране, погребних услуга, давања подушја и црнине износ од 255.055,20 динара; на име трошкова изградње гробног места и постављања споменика износ од 93.568,80 динара, све са законском затезном каматом, почев од 10.07.2014. године, као дана подношења тужбе, па до исплате и на име накнаде нематеријалне штете услед смрти члана уже породице, на име претрпљених душевних болова, укупан износ од 1.100.000,00 динара, од чега тужиљи АА износ од 380.000,00 динара, мал. ББ износ од 360.000,00 динара и мал. ВВ износ од 360.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате, док је део тужбеног захтева тужилаца према туженом, којим су тражили да суд обавезе туженог да им, поред досуђених износа накнаде материјалне штете плати још и износ од 382.582,20 динара, на име трошкова сахране, погребних услуга, давања подушја и црнине, као и износ од 140.353,80 динара, на име трошкова изградње гробног места, постављања споменика, све са законском затезном каматом од дана 10.07.2014. године, као дана подношења тужбе па до коначне исплате и део тужбеног захтева тужилаца којим су тражили да суд обавезе туженог да тужиоцима, поред досуђених износа накнаде нематеријалне штете

услед смрти члана уже породице, на име претрпљених душевних болова исплати још и износ од 1.650.000,00 динара, од чега АА износ од 570.000,00 динара, мал. ББ износ од 540.000,00 динара и мал. ВВ износ од 540.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате, је одбијен као неоснован. Ставом II изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 375.086,24 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 2605/19 од 11.02.2020. године, ставом 1. изреке, преиначио пресуду Основног суда у Прибоју П 227/2018 од 07.03.2019. године, тако да гласи: обавезује се тужени да тужиоцима на име накнаде материјалне штете, трошкова сахране, погребних услуга, давања подушја, црнине, изградње гробног места и израде и постављања споменика исплати износ од 871.560,00 динара, и на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица исплати тужиљи АА износ од 800.000,00 динара, тужиоцу мал. ББ износ од 900.000,00 динара и тужиљи мал. ВВ износ од 900.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 07.03.2019. године па до исплате, а одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца према туженом у делу за законску затезну камату на износ од 871.560,00 динара, за период од 10.07.2014. године до 07.03.2019. године и тужбени захтев у делу за накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица, а преко износа из претходног става за износ од још 150.000,00 динара са законском затезном каматом од 07.03.2019. године па до исплате, па је тужени обавезан да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 610.366,00 динара. Ставом 2. изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка поводом изјављене жалбе.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном делу, применом одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреде из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом која би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, супруг тужиље АА, а отац тужилаца мал. ББ и мал. ВВ, повређен је дана 05.09.2011. године, при обављању послова на стоваришту грађевинског материјала и пилани, у власништву туженог, због чега је био у дубокој коми а дана 10.09.2011. године је преминуо. До повреде пок. ДД дошло је тако што га је брат туженог, ЂЂ, позвао да му помогне при чишћењу ..., на исти начин како га је и раније повремено ангажовао, уз накнаду, за обављање послова на том Приликом чишћења, док се покојни ДД налазио унутар ..., око 18,00 часова, ујео га је инсект који је излетео из цераде, коју је ДД требало да очисти, због чега се пок. ДД инстинктивно ухватио за место уједа и испустио дрвену греду коју је до тада држао, греда је пала на летву, летва се одбила од земље и ударила ДД у десну страну чела. Тај

ударац летве у чело проузроковао је неконтролисани пад пок. ДД на потиљачни део главе, на тврду подлогу, којом приликом је задобио повреду главе – напрснуће лобање, а то је за последицу имало нагњечење дела структуре великог мозга са последичним развојем крварења и истицањем крви између тврде и меких делова можданице. Након пада, пок. ДД је извесно време причао неповезано, па му је ЋЋ предлагао да га одвезе код лекара, што је пок. ДД одбио. Уместо тога, пок. ДД се сам, својим возилом, одвезао кући, где му је приликом туширања позлило, па је његова супруга позвала хитну помоћ која га је одвезла у дом здравља у ..., одакле је хитно пребачен у општу болницу у ..., где је извршена хируршка интервенција, након које је ДД био у дубокој коми, а потом је и преминуо. Повреде у виду нагњечења можданих структура би се даље развијале и оне, по мишљењу судског вештака др Љубише Божића, би свакако довеле до смртног исхода. Благовременом лекарском интервенцијом живот би му вероватно био продужен, али није могао бити спречен смртни исход. Вештачењем је утврђено да материјална штета коју су тужиоци претрпели услед смрти ДД износи: на име изградње гробног места 54.630,00 динара; израде и постављања споменика 210.932,00 динара; трошкова сахране, погребних услуга, давања подушја и црнине, укупно 637.638,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев тужилаца и туженог обавезао да им накнади сразмеран део како материјалне, тако и нематеријалне штете, на начин ближе наведен у ставу првом изреке првостепене пресуде, у смислу одредбе члана 173, 174, 185, 192, 193, 200. и 201. Закона о облигационим односима, са законском затезном каматом, почев од дана пресуђења па до исплате, у смислу одредбе члана 277. Закона о облигационим односима, пошто је, по оцени првостепеног суда, одбијањем предлога ЋЋ да га одвезе код лекара, сада пок. ДД допринео да се његово здравствено стање погорша, па је првостепени суд његов допринос одредио у проценту од 60% и за тај проценат смањио претходно утврђене износе на име накнаде материјалне и нематеријалне штете.

Другостепени суд је, побивши делом своје пресуде, преиначио првостепену пресуду, у усвајајућем делу тако што је туженог обавезао да тужиоцима накнади материјалну штету у износу у коме је настала, а која је утврђена вештачењем и да им накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица и то: тужиљи АА износ од 800.000,00 динара, а тужиоцима мал. ББ и мал. ВВ износе од по 900.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана доношења првостепене пресуде, 07.03.2019. године, па до исплате, пошто је закључио да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 192. став 1. и 205. Закона о облигационим односима, када је закључио да постоји допринос сада пок. ДД настанку штете због одбијања предлога ЋЋ да га благовремено одвезе код лекара. Ово због тога, што је првостепени суд на основу налаза и мишљења вештака специјалисте судске медицине, чији је налаз и мишљење у потпуности прихватио, утврдио да је оток на десној страни врата сада пок. ДД, највероватније последица уједа неког инсекта, али да он није имао утицаја на процес умирања, као и да би се повреда- нагњечења можданих структура даље развијала, пошто она, по правилу, доводи до смртног исхода, те би благовременом лекарском интервенцијом пок. ДД живот вероватно био продужен, али смртни исход не би био спречен, што значи да на страни сада пок. ДД нема доприноса настанку штете, па није било места примени наведених одредби материјалног права о подељеној одговорности.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда је правилна и на закону заснована.

Одредбом члана 174. Закона о облигационим односима, прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

Накнада материјалне штете прописана је одредбом члана 185. став 1. Закона о облигационим односима, тако што је одговорно лице дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала. У смислу става 2. те одредбе Закона, уколико успостављање ранијег стања не уклања штету потпуно, одговорно лице дужно је заостатак штете дати накнаду у новцу. У смислу става 3. те одредбе закона, кад успостављање ранијег стања није могуће или кад суд сматра да није нужно да то учини одговорно лице, суд ће одредити да оно исплати оштећенику одговарајућу своту новца на име накнаде штете.

У случају смрти неког лица, суд може досудити члановима његове уже породице (брачни друг, деца и родитељи) правичну новчану накнаду за њихове душевне болове, пошто је тако прописано одредбом члана 201. став 1. Закона о облигационим односима.

Покојни супружник, односно отац тужилаца, преминуо је од последица повреде задобијене на стоваришту туженог, обављајући опасну делатност, па је тужени одговоран и дужан да тужиоцима накнади материјалну и нематеријалну штету, у износима које су нижестепени судови правилном применом материјалног права, при чему је другостепени суд правилно закључио да се у овом случају не примењује одредба члана 192. став 1. Закона о облигационим односима (која прописује подељену одговорност), имајући у виду да пок. ДД није допринео повређивању, а да је смртни исход био изванредно, без обзира на благовременост пружене лекарске помоћи.

Ревидент у ревизији указује да је ЂЂ ослобођен кривичне одговорности, јер он није нанео повреду умрлом. Међутим, та чињеница није битна, пошто ЂЂ није странка (тужени), у овој парници, а пасивна легитимација туженог ГГ заснива се на његовој објективној одговорности, као лица које се бави опасном делатношћу, сходно горе цитираној одредби члана 174. Закона о облигационим односима. Због тога се неосновано ревизијом ревидента указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић